

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
«НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради інституту

«12» 02 2026 р.,

протокол № 7

Голова Вченої ради

Василь ЛУКАЧ

Уведено в дію

наказом директора ВП НУБіП України

«Ніжинський агротехнічний інститут»

«15» лютого 2026 року № 18

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОБ'ЄКТОВІ ФОРМУВАННЯ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
у Відокремленому підрозділі Національного університету
біоресурсів і природокористування України
«Ніжинський агротехнічний інститут»

1. Загальні положення

1.1. Положення про об'єктові формування цивільного захисту ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут» (далі - *Положення*) розроблено на підставі Кодексу цивільного захисту України, Постанови Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014р. №11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту», у відповідності з вимогами Наказів Міністерства освіти і науки України від 03.09.2009р. №814 «Про Положення про Функціональну підсистему «Освіта і наука України» Єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру», від 20.12.2004р. №954 «Про затвердження Положення про невоєнізовані формування цивільної оборони структурних підрозділів Міністерства освіти і науки України».

1.2. Положення визначає принципи створення об'єктових формувань цивільного захисту (далі – *формування ЦЗ*) ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут» (далі – *Інститут*), їх функціональне призначення, штатно–посадову структуру, порядок комплектування особовим складом і матеріально-технічного забезпечення, підготовки та дій в режимах функціонування об'єктової ланки Функціональної підсистеми «Освіта і наука України» Єдиної державної системи цивільного захисту

1.3. Терміни та прийняті скорочення у цьому Положенні вживаються в наступному значенні:

– **цивільний захист (далі - ЦЗ)** – це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період;

– **надзвичайна ситуація (далі - НС)** – обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, 2 епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності;

– **Єдина державна система цивільного захисту (далі - ЄДС ЦЗ)** – сукупність органів управління, сил і засобів центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, які реалізують державну політику у сфері ЦЗ;

– **об'єктова ланка Функціональної підсистеми «Освіта і наука України» Єдиної державної системи цивільного захисту (далі - об'єктова ланка)** – сукупність органів управління з питань ЦЗ, сил та засобів служб і

структурних підрозділів Інституту, призначених для вирішення завдань захисту учасників освітнього процесу та об'єктів Інституту від НС;

– **штаб Цивільного захисту (далі - Штаб ЦЗ)** – постійний орган управління об'єктової ланки;

– **постійна комісія з питань надзвичайних ситуацій (далі - комісія з питань НС)** – координуючий орган управління об'єктової ланки;

– **об'єктова евакуаційна комісія** – орган управління з питань планування і проведення заходів з евакуації об'єктової ланки;

– **об'єктові формування цивільного захисту (далі –формування ЦЗ)** – позаштатні формування (загони, команди, дружини, групи, ланки), оснащені спеціальною технікою і майном, та підготовлені до дій у надзвичайних ситуаціях;

– **служби цивільного захисту** – спеціалізовані служби, створені для забезпечення заходів цивільного захисту та проведення спеціальних робіт.

2. Порядок створення та функціональне призначення формувань ЦЗ Інституту

2.1. Формування ЦЗ Інституту входять до складу сил і засобів об'єктової ланки.

2.2. Формування ЦЗ Інституту створені Наказом директора Інституту з урахуванням:

– техногенних, природних і екологічних характеристик територій, на яких розташовані об'єкти Інституту;

– можливих НС у місцях розташування об'єктів Інституту, їх вірогідних масштабів та характеру розвитку;

– штатно–посадової структури Інституту і завдань об'єктової ланки за функціональним принципом підпорядкування.

2.3. Розрахунки кількісного і якісного складу формувань ЦЗ Інституту об'єктової ланки здійснюються Штабом ЦЗ Інституту. При проведенні розрахунків Штаб ЦЗ Інституту оцінює:

– топографію (географію) місцевості (рельєф, гідрографія, рослинність, дорожньо–транспортна мережа, гідрологічні і транспортні споруди);

– наявність об'єктів ядерної і гідрологічної енергетики, хімічно небезпечних об'єктів, інших об'єктів Інституту;

– наявність мережі транспортування енергоносіїв та хімічно небезпечних речовин;

– характеристику і взаємне розташування об'єктів Інституту (будинків і споруд службового, навчального, житлового та господарського призначення), прилеглих до них територій.

2.4. При створенні формувань ЦЗ Інституту штаб ЦЗ Інституту керується цим Положенням у порядку, визначеному для мирного часу з урахуванням можливого використання формувань ЦЗ Інституту в особливий (воєнний) період.

2.5. Штатно – посадова структура формувань ЦЗ Інституту об'єктової ланки затверджується – директором Інституту і повинна забезпечити:

– радіаційне та хімічне спостереження у зоні відповідальності об'єктової ланки в режимах підвищеної готовності, НС, надзвичайного і воєнного стану проведення радіаційної та хімічної розвідки в ході передислокації, заходів з евакуації тощо;

– сталий зв'язок, оповіщення та взаємодію органів управління Інституту, сил ЦЗ Інституту і структурних підрозділів об'єктової ланки Інституту, територіальної і функціональної підсистем ЄДС ЦЗ;

– розгортання санітарних постів і своєчасне надання медичної допомоги за місцем постійного розташування Інституту та в ході передислокації заходів з евакуації тощо;

– зберігання та своєчасну видачу особовому складу Інституту табельних засобів ЦЗ Інституту відповідно до норм забезпечення;

– охорону особового складу Інституту, матеріально–технічних засобів Інституту, підтримання громадського порядку в режимі НС (надзвичайного та воєнного стану);

– постійний контроль виконання правил пожежної безпеки, оперативне реагування на виникнення в Інституті пожежних ситуацій і сприяння пожежно-рятувальним підрозділам РУ ГУ ДСНС України у Чернігівській області;

– проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах ліквідації НС та їх наслідків.

2.6. Загальне керівництво формувань ЦЗ Інституту здійснюється Штабом ЦЗ Інституту, безпосереднє керівництво кожним формуванням ЦЗ Інституту покладається на їх командирів (начальників), призначених Наказом директора Інституту.

2.7. До формувань ЦЗ Інституту відносяться:

2.7.1. Аварійно-технічна група:

- електротехнічна ланка;
- водопровідно-каналізаційна ланка;
- пожежогасіння і санітарна ланка;
- ланка зв'язку та оповіщення.

Група призначена для здійснення контролю виконання Правил пожежної безпеки України на об'єктах Інституту в режимах повсякденної діяльності і підвищеної готовності, в режимі НС (надзвичайного і воєнного стану) – проведення розвідки і порятунку людей в зоні пожежі, локалізації і гасіння пожеж на об'єктах Інституту до прибуття пожежно– рятувального підрозділу постійної готовності і спільних з ним подальших дій.

2.7.2. Санітарний пост.

Призначений для надання невідкладної та першої долікарської допомоги постраждалим учасникам освітнього процесу від факторів ураження НС, проведення протиепідемічних, санітарно–гігієнічних та інших медичних заходів за місцем постійної дислокації та в ході передислокації, заходів з

евакуації тощо. Санітарна дружина Інституту діє за планом територіальної медичної служби ЦЗ.

2.7.3. Пост радіаційного та хімічного спостереження.

Призначений для здійснення радіаційного та хімічного спостереження у зоні відповідальності об'єктові ланки в режимах підвищеної готовності, НС, надзвичайного та воєнного стану, проведення розвідки зон радіоактивного та хімічного забруднення в ході передислокації об'єктів Інституту, заходів з евакуації за окремим завданням.

2.7.4. Ланка охорони громадського порядку.

Призначена для підтримання громадського порядку на об'єктах Інституту в режимах підвищеної готовності, НС, надзвичайного та воєнного стану в районах розташування формувань ЦЗ Інституту і контролю виконання правил світломаскування; крім того, ланка залучається для несення комендантської служби і підтримки громадського порядку під час проведення заходів з евакуації та на маршрутах руху сил ЦЗ до осередків ураження і на ділянках (об'єктах) аварійно-рятувальних (для розшуку і рятування людей, які знаходяться у завалених сховищах, підвалах, завалах, палаючих, загазованих, задимлених або затоплених будинках і спорудах) та інших невідкладних робіт Інституту.

2.7.5. Ланка зберігання і видачі приладів радіаційно-хімічної розвідки та засобів індивідуального захисту.

Призначена для видачі особовому складу формувань ЦЗ Інституту та учасникам освітнього процесу Інституту засобів радіаційного та хімічного захисту в умовах воєнного стану або при загрозі виникнення або виникненні НС, пов'язаних з викидом (виливом) у довкілля небезпечних хімічних та радіоактивних речовин.

2.7.6. Група обслуговування протирадіаційного укриття:

- ланка зв'язку та розвідки.

Призначена для забезпечення сталого зв'язку та оповіщення органів управління Інституту, сил ЦЗ Інституту і структурних підрозділів Інституту об'єктові ланки в режимах підвищеної готовності, НС, надзвичайного та воєнного стану;

- ланка із заповнення та розміщення осіб, які укриваються;
- ланка електропостачання, обслуговування фільтровентиляційного обладнання, водопостачання та каналізації;
- ланка організації харчування;
- ланка медичного обслуговування.

2.8. Начальники служб ЦЗ Інституту координують підготовку формувань ЦЗ Інституту до дій за функціональним призначенням. Відділ охорони праці Інституту надає методичну допомогу командирам (начальникам) формувань ЦЗ Інституту.

3. Підготовка формувань ЦЗ Інституту до дій у НС

3.1. Формування ЦЗ Інституту використовується як в мирний, так і воєнний час для виконання заходів, пов'язаних з запобіганням НС і своєчасним реагуванням на них, локалізації і мінімізації можливих негативних наслідків.

3.2. Формування ЦЗ Інституту взаємодіють з формуваннями постійної готовності (оперативними підрозділами ДСНС, МВС, СБУ) при ліквідації (локалізації) пожеж, наслідків стихійних лих, аварій та катастроф, проявів терористичних актів тощо.

3.3. Органи управління об'єктової ланки (Штаб ЦЗ Інституту і постійна комісія з питань НС Інституту) повинні забезпечити постійну готовність формувань ЦЗ Інституту до дій за функціональним призначенням.

3.4. Постійна готовність формувань ЦЗ Інституту досягається:

- завчасною підготовкою формувань ЦЗ Інституту до виконання завдань ЦЗ;

- комплектуванням формувань ЦЗ Інституту особовим складом, оснащенням табельними засобами ЦЗ відповідно до норм забезпечення, транспортними засобами тощо;

- підтриманням у постійній готовності системи управління, оповіщення, зв'язку та взаємодії об'єктової ланки Інституту;

- створенням і своєчасним оновленням об'єктового резерву матеріальних засобів Інституту, призначених для ліквідації наслідків НС;

- зберіганням табельних засобів ЦЗ Інституту у справному стані.

3.5. Підготовка особового складу формувань ЦЗ Інституту до виконання завдань за функціональним призначенням здійснюється:

- командирів (начальників) формувань ЦЗ Інституту і фахівців ЦЗ – згідно з планом функціонального навчання;

- інших посадових осіб формувань ЦЗ Інституту – за тематикою загальної і спеціальної підготовки до дій в умовах НС за місцем роботи під керівництвом командирів (начальників) формувань ЦЗ Інституту.

3.6. У підготовці формувань ЦЗ Інституту особлива увага приділяється:

- розвитку у особового складу високих морально-психологічних якостей, досягненню належного рівня взаємодії між посадовими особами формувань ЦЗ Інституту;

- вивченню посадовими особами формувань ЦЗ Інституту функціональних обов'язків, основних засад щодо проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у НС;

- опануванню особовим складом формувань ЦЗ Інституту табельних засобів ЦЗ Інституту, умінню на високому рівні застосувати технічні прилади і обладнання, засоби індивідуального захисту;

- прищепленню у особового складу формувань ЦЗ Інституту твердих навичок стосовно дій у осередках НС.

3.7. Проведені з особовим складом формувань ЦЗ Інституту заняття записуються у журналі обліку занять.

3.8. У відповідності до Плану дій органів управління Інституту, сил ЦЗ Інституту та структурних підрозділів Інституту в умовах загрози виникнення або виникнення НС кожен командир (начальник) формувань ЦЗ Інституту розробляє план приведення формування Інституту в готовність до виконання завдань за функціональним призначенням, в якому визначаються:

- порядок оповіщення і збору формування ЦЗ Інституту у робочий (неробочий) час;
- час (термін) приведення формування ЦЗ Інституту в готовність у робочий (неробочий) час;
- порядок отримання особовим складом формування ЦЗ Інституту табельних засобів ЦЗ Інституту;
- порядок управління формуванням ЦЗ Інституту при виконанні завдань ЦЗ, матеріально-технічного забезпечення тощо;
- зона зосередження формування ЦЗ Інституту для виконання завдань за функціональним призначенням.

3.9. До зони зосередження формувань ЦЗ Інституту прибувають у повній готовності до виконання завдань, оснащені табельними засобами ЦЗ Інституту. Час, затрачений для прибуття формувань ЦЗ Інституту у зону зосередження, включається у встановлений термін готовності формування ЦЗ Інституту до виконання завдань ЦЗ.

4. Порядок комплектування і структура формувань ЦЗ Інституту та організація матеріально-технічного забезпечення

4.1. До складу формування ЦЗ Інституту зараховуються в обов'язковому порядку працездатні працівники Інституту, за винятком жінок, які мають дітей віком до 8 років, жінок з середньою та вищою медичною освітою, які мають дітей до 3 років, осіб, які мають мобілізаційні розпорядження, вагітних жінок, інвалідів I і II груп.

4.2. Структура і норми забезпечення згідно таблицю до штату формувань ЦЗ Інституту розробляються постійним органом управління об'єктової ланки – Штабом ЦЗ Інституту і затверджуються Наказом директора Інституту.

4.3. Структура і норми забезпечення формувань ЦЗ Інституту щорічно уточнюються Штабом ЦЗ Інституту (у серпні поточного року перед проведенням тактико-спеціальних навчань з особовим складом формувань, які проводяться щорічно під час проведення спеціального об'єктового тренування ЦЗ).

4.4. Формування ЦЗ Інституту забезпечуються табельними засобами ЦЗ згідно з нормами забезпечення (Додаток №2) до Положення про невоєнізовані формування цивільної оборони структурних підрозділів Міністерства освіти і науки України, затвердженого Наказом Міністра освіти і науки України від 20.12.2004р. №954).

4.5. В першу чергу табельними засобами ЦЗ забезпечуються санітарна дружина територіального підпорядкування і пост радіаційного та хімічного спостереження.

4.6. Матеріально-технічне забезпечення формувань ЦЗ Інституту здійснюється за рахунок Інституту.

4.7. Табельні засоби ЦЗ можуть використовуватися для проведення занять і тактико-спеціальних навчань з формувань ЦЗ Інституту. По закінченню занять і навчань засоби ЦЗ обслуговуються і повертаються до місця зберігання.

5. Функціональні обов'язки командирів (начальників) і особового складу формувань ЦЗ Інституту

5.1. Командир (начальник) формувань ЦЗ Інституту особисто відповідає за дисципліну і морально-психологічне виховання особового складу формування ЦЗ Інституту.

5.2. Командир (начальник) формування ЦЗ Інституту зобов'язаний:

- проявляти твердість і послідовність у проведенні державної політики у сфері ЦЗ, всебічно враховувати і максимально реалізовувати ділові і морально-психологічні якості особового складу формування ЦЗ Інституту;

- знати функціональне призначення, штатно-посадову структуру формування ЦЗ Інституту, його завдання і можливості, порядок комплектування особовим складом і забезпечення автомобільним транспортом, табельними засобами ЦЗ;

- знати морально-психологічний стан, рівень загальної і спеціальної підготовки та ділові якості особового складу формування ЦЗ Інституту;

- постійно удосконалювати особисту підготовку з питань ЦЗ, організовувати і проводити заняття з особовим складом формування ЦЗ Інституту за тематикою загальної і спеціальної підготовки;

- підтримувати високу злагожденість і готовність особового складу формування ЦЗ Інституту до виконання завдань за функціональним призначенням;

- під час виконання завдань здійснювати керівництво формуванням ЦЗ Інституту у взаємодії з іншими силами ЦЗ Інституту, стежити за дотриманням техніки безпеки і вчасно вживати заходів захисту від небезпечних чинників НС;

- приймати особисту участь у матеріально-технічному забезпеченні формування ЦЗ Інституту, здійснювати постійний контроль за справністю і належним використанням табельних засобів ЦЗ;

- мати зведені дані про обліковий склад формування ЦЗ Інституту, наявність і стан табельних засобів ЦЗ, транспортних засобів тощо;

- вести облік загальної і спеціальної підготовки особового складу формування з питань ЦЗ;

- знати характер забудови районів розташування об'єктів Інституту і прилеглих до них територій, можливі ділянки і способи проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт і маршрути руху до них, місця розташування потенційно-небезпечних об'єктів, комунально-енергетичних мереж і споруд у зоні відповідальності Інституту.

- 5.3. Особовий склад формувань ЦЗ Інституту зобов'язаний:
- знати функціональне призначення і завдання формування ЦЗ Інституту;
 - знати і точно виконувати функціональні обов'язки згідно з посадовою інструкцією;
 - знати вражаючі фактори НС техногенного, природного, соціального і воєнного характеру та способи захисту від них;
 - знати технічні характеристики, будову, правила експлуатації і порядок застосування приладів хімічної і радіаційної розвідки, контролю опромінення, засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, інших табельних засобів ЦЗ, підтримувати їх в постійній готовності до використання за призначенням;
 - виконувати заходи безпеки, підтримувати порядок і дисципліну в ході виконання завдань, вживати всіх можливих заходів щодо порятунку учасників освітнього процесу і збереження матеріальних цінностей Інституту.

6. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

6.1. Готовність формувань ЦЗ Інституту до виконання завдань (дій в умовах загрози виникнення або виникнення НС) за функціональним призначенням перевіряється на планових заняттях за тематикою загальної та спеціальної підготовки, в ході контрольних перевірок, тактико–спеціальних навчань, тренувань з оповіщення, збору та приведення формувань ЦЗ Інституту у готовність.

6.2. У ході перевірки готовності формувань ЦЗ Інституту до виконання завдань ЦЗ вивчаються:

- реальність розрахунків щодо кількісних і якісних показників створення формувань ЦЗ Інституту;
- відповідність об'єктових формувань ЦЗ Інституту їх функціональному призначенню;
- забезпеченість формувань ЦЗ Інституту табельними засобами ЦЗ;
- готовність особового складу формувань ЦЗ Інституту до виконання завдань згідно посадових інструкцій Інституту;
- технічний стан засобів індивідуального захисту, спеціальних приладів, спецодягу, транспортних засобів, засобів зв'язку та інших табельних засобів цивільного захисту;
- час (термін) приведення формувань ЦЗ Інституту у готовність за сигналом оповіщення.

6.3. Тренування з оповіщення, збору та приведення формувань ЦЗ Інституту у готовність проводяться в Інституті не менш двох разів на рік (один раз під час проведення тактико–спеціальних навчань).

6.4. Контрольні перевірки готовності формувань ЦЗ Інституту здійснюються один раз на шість місяців Штабом ЦЗ Інституту. Результати перевірки (вивчення) стану підготовки формувань ЦЗ Інституту до виконання завдань записуються у журналі обліку занять з особовим складом формування ЦЗ Інституту.

Аркуш погодження

до Положення про об'єктиві формування цивільного захисту
у Відокремленому підрозділі Національного університету
біоресурсів і природокористування України
«Ніжинський агротехнічний інститут»

Заступник директора
з науково-педагогічної роботи,
гуманітарної освіти та міжнародних зв'язків

Ольга ПАНЧЕНКО

Заступник директора
з науково-педагогічної роботи,
інноваційної діяльності та розвитку

Андрій ІВАНОВСЬКИЙ

Головний бухгалтер

Марина ПРОКОПЕНКО